

Treasurystatuut gemeente Kampen

Versienummer: 2.0
Referentienummer: BW
Datum: 26 augustus 2008

1	Inwerkingtreding	2
2	Doelstellingen treasuryfunctie	2
3	Financiering	2
3.1	Algemene uitgangspunten	2
3.2	Kortlopende financiering (rentetypische looptijd < 1 jaar)	3
3.3	Langlopende financiering (rentetypische looptijd ≥ 1 jaar)	3
4	Uitzettingen en garanties	3
4.1	Uitzettingen en garanties uit hoofde van de publieke taak	3
4.2	Uitzettingen uit hoofde van treasury	4
5	Kasbeheer	4
6	Administratieve organisatie / Interne controle	5
6.1	Algemene uitgangspunten	5
6.2	Verantwoordelijkheden	6
6.3	Bevoegdheden	8
7	Informatievoorziening	8
7.1	Beleidsmatige informatie	9
7.2	Operationele informatie	9
7.3	Verantwoordingsinformatie	9

1 Inwerkingtreding

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Kampen;
Gelet op de verordening ex artikel 212 van de Gemeentewet en de Wet financiering decentrale overheden;

Besluit:

Vast te stellen het navolgende treasurystatuut:

2 Doelstellingen treasuryfunctie

- Het aantrekken van voldoende financiële middelen en het uitzetten van overtollige gelden om de programma's binnen de door de raad vastgestelde kaders van de begroting te kunnen uitvoeren;
- Het beschermen van de gemeente tegen financiële risico's, zoals: renterisico's, kredietrisico's, koersrisico's en liquiditeitsrisico's;
- Het minimaliseren van de in- en externe verwerkingskosten bij het beheren van de geldstromen en de financiële posities;
- Het optimaliseren van het rendement van de beschikbare liquiditeiten, binnen de gegeven kaders, zoals vastgesteld in dit statuut.

3 Financiering

3.1 Algemene uitgangspunten

- Financieringsmiddelen worden uitsluitend aangetrokken voor de uitoefening van de publieke taak;
- Financieringsmiddelen worden uitsluitend aangetrokken in euro's;
- Financiering met externe financieringsmiddelen wordt zoveel mogelijk beperkt door primair de beschikbare interne liquiditeiten te gebruiken;
- Financiële instellingen (kredietinstellingen, beleggingsinstellingen, effecteninstellingen, verzekeraars en pensioenfondsen) dienen onder Nederlands of anderszins EER-toezicht¹ te vallen, zoals De Nederlandsche Bank en de Verzekeringkamer. Tussenpersonen dienen geregistreerd te staan bij de Autoriteit financiële Markten (AFM);

¹ Onder de Europese Economische Ruimte (EER) vallen naast de lidstaten van de Europese Unie ook Noorwegen, IJsland en Liechtenstein.

- Financieringsmiddelen worden afgestemd op de bestaande financiële positie en de liquiditeitsplanning;
- De rentetypische looptijd en het renteniveau van de financieringsmiddelen worden zo veel mogelijk afgestemd op de actuele rentestand en de rentevisie;
- De rentevisie van de gemeente in de treasuryparagraaf is gebaseerd op de visie van een vooraanstaande financiële instelling;
- Om renterisico op het aantrekken van financieringsmiddelen te beheersen is het gebruik van derivaten onder de volgende voorwaarden toegestaan:
 - Derivaten dienen een risicobeheersend of -beperkend karakter te hebben, waarbij ten alle tijden een gesloten positie vereist is;
 - Derivaten dienen door de gemeente geadmistreerd te kunnen worden;
 - Alvorens een derivatentransactie aan te gaan wint de gemeente advies in van een extern terzake kundig adviseur
- De gemeente vraagt offertes op bij minimaal 3 instellingen, alvorens langlopende financieringsmiddelen worden aangetrokken. Dit is ook van toepassing op kortlopende financieringsmiddelen welke langer zijn dan een maand. Deze offertes worden door de gemeente schriftelijk vastgelegd.

3.2 Kortlopende financiering (rentetypische looptijd < 1 jaar)

- Toegestane vormen bij het aantrekken van kortlopende financieringsmiddelen zijn daggeldleningen, kasgeldleningen, kredietfaciliteiten in rekening-courant en commercial papers toegestaan;
- De gemeente houdt bij het aantrekken van kortlopende financieringsmiddelen rekening met de wettelijke kasgeldlimiet.

3.3 Langlopende financiering (rentetypische looptijd ≥ 1 jaar)

- Als financieringsinstrument zijn onderhandse leningen, commercial paper (CP), call geld, kredietfaciliteiten in rekening-courant en medium term notes (MTN) toegestaan;
- Bij het aantrekken van langlopende financieringsmiddelen wordt de renterisiconorm niet wordt overschreden

4 Uitzettingen en garanties

Bij uitzettingen dient er een onderscheid gemaakt te worden in uitzettingen uit hoofde van de publieke taak en uitzettingen uit hoofde van treasury.

4.1 Uitzettingen en garanties uit hoofde van de publieke taak

Voor uitzettingen en garanties uit hoofde van de publieke taak gelden de volgende specifieke uitgangspunten en richtlijnen:

- De gemeente mag leningen of garanties uitsluitend verstrekken uit hoofde van haar publieke taak. Hierbij worden de uitgangspunten van de verordening ex art 212 gemeentewet in acht genomen;
- Bij het verstrekken van leningen of garanties uit hoofde van de publieke taak worden zoveel mogelijk zekerheden of garanties geëist. De budgethouder is verantwoordelijk voor de beoordeling van de kredietwaardigheid van de tegenpartij vanaf € 100.000. Dit is van toepassing bij vooruitbetalingen en / of verleend uitstel van betalingen. Tevens dienen bij de grondverkoop met uitgestelde / gespreide betalingen aanvullende zekerheden geëist te worden.

4.2 Uitzettingen uit hoofde van treasury

Voor tijdelijke beleggingen uit hoofde van treasury gelden de volgende specifieke uitgangspunten en richtlijnen:

- De beleggingen dienen een prudent karakter te hebben en niet zijn gericht op het genereren van inkomen door het lopen van overmatig risico;
- Beleggingen vinden uitsluitend plaats in euro's;
- De gemeente beperkt de koersrisico's op beleggingen, door daarbij uitsluitend de volgende producten te hanteren:
 - vastrentende waarden;
 - producten waarbij aan het eind van de looptijd de hoofdsom gegarandeerd is;
- Uitzettingen worden afgestemd op de bestaande financiële positie en de liquiditeitsplanning;
- De gemeente beperkt de kredietrisico's op uitzettingen, door haar gelden te beleggen bij financiële instellingen met ten minste een AA-rating. Deze rating moet zijn afgegeven door één van de volgende erkende rating-bureau's: Moody's, Standard & Poors of Fitch IBCA;
- De gemeente mag gelden tijdelijk uitzetten bij Nederlandse overheden en andere publiekrechtelijke lichamen met een solvabiliteitsratio van 0%;
- De gemeente vraagt offertes op bij minimaal 3 instellingen, alvorens er een langlopende belegging wordt gedaan. Dit is ook van toepassing op kortlopende beleggingen met een looptijd langer dan een maand. Deze offertes worden door de gemeente schriftelijk vastgelegd.

5 Kasbeheer

Voor het kasbeheer gelden de volgende specifieke uitgangspunten en richtlijnen:

- Het liquiditeitsgebruik wordt beperkt door de geldstromen op gemeenteniveau waar mogelijk op elkaar af te stemmen en in girale vorm te laten plaatsvinden. Hierbij wordt erop toegezien dat de liquiditeitspositie voldoende is om te garanderen dat de verplichtingen tijdig kunnen worden nagekomen;
- Het betalingsverkeer wordt zoveel mogelijk elektronisch uitgevoerd;

- Tijdelijke financieringstekorten en overschotten kunnen conform de richtlijnen onder 3.2 en 4.2 worden ingevuld. Contante kassen worden zoveel mogelijk afgeroomd naar de hoofdrekening;
- De gemeente streeft naar concentratie van liquiditeiten binnen één rentecompensatie circuit.

6 Administratieve organisatie / Interne controle

6.1 Algemene uitgangspunten

- Taken en verantwoordelijkheden zijn in procesbeschrijvingen vastgelegd;
- Bij de uit te voeren treasuryactiviteiten is functiescheiding doorgevoerd met als belangrijkste voorwaarden:
 - de uitvoering en de autorisatie geschieden door afzonderlijke functionarissen;
 - de uitvoering en controle / administratie geschieden door afzonderlijke functionarissen.
- Een transactie wordt onmiddellijk schriftelijk vastgelegd door de functionaris die de transactie heeft afgesloten en doorgegeven aan de financiële administratie;
- Tegenpartijen wordt opdracht gegeven een bevestiging van iedere transactie te versturen.

6.2 Verantwoordelijkheden

De verantwoordelijkheden met betrekking tot de treasuryfunctie van de gemeente staan in onderstaande tabel gedefinieerd.

Functie	Verantwoordelijkheden
a) De gemeenteraad	<ul style="list-style-type: none">• Kennisnemen van het door het college vastgestelde treasurystatuut;• Het vaststellen van de treasuryparagraaf in de begroting en het jaarverslag;• Het houden van toezicht op het treasurybeleid en de uitvoering hiervan;• Het evalueren en als gevolg daarvan (eventueel) bijstellen van het treasurybeleid.
b) Het college van B&W	<ul style="list-style-type: none">• Het vaststellen van het treasurystatuut;• Het uitvoeren van het treasurybeleid;• Het rapporteren aan de Gemeenteraad over de uitvoering van treasurybeleid.
c) Teammanager	<ul style="list-style-type: none">• Het opzetten van administratieve richtlijnen op het gebied van treasury;• Het bewaken van de kwaliteit van de treasuryprocessen;• Het controleren van de volledigheid en betrouwbaarheid van de informatievoorziening van de treasuryfunctie en hierover rapporteren aan het college van B&W;• Het uitvoeren van de aan haar/hem gemandateerde treasuryactiviteiten conform het treasurystatuut en de treasuryparagraaf, voor zover niet benoemd bij de functie van de medewerker van Financiën belast met treasury c.q. treasurer;• Het rapporteren aan het college van B&W over het treasurybeheer;• Het afleggen van verantwoording aan het college van B&W.
d) De eenheidsmanagers	<ul style="list-style-type: none">• Het zorgdragen voor een goede kwaliteit en tijdige aanlevering van de (operationele) informatie met betrekking tot toekomstige uitgaven en ontvangsten, alsmede verantwoording achteraf van de verschillen.

Functie	Verantwoordelijkheden
e) De medewerker van het team Financiën belast met Treasury / De Treasurer	<ul style="list-style-type: none"> • Het uitvoeren van de activiteiten met betrekking tot de volgende treasuryactiviteiten: het risicobeheer, gemeentefinanciering (financiering, uitzetting en relatiebeheer) en kasbeheer. Deze activiteiten moeten conform dit treasurystatuut en de treasuryparagraaf worden uitgevoerd en de transacties dienen geautoriseerd te zijn door het teammanager Financiën; • Het opstellen van de rentevisie; • Het contact zoeken met de op dat moment van toepassing zijnde betrokkenen binnen de organisatie over het verloop van onzekere geldstromen. • Het aantrekken en uitzetten van gelden in het kader van het saldo- en liquiditeitenbeheer; • Het beheren van de geldstromen; • Het onderhouden van contacten met banken, geldmakelaars en overige financiële instellingen; • Het afsluiten van financiële contracten voortvloeiend uit bovenstaande deelfuncties; • Het schriftelijk vastleggen van de treasurytransacties en het doorgeven hiervan aan de kassier; • Het voorbereiden van beleidsvoorstellen op treasurygebied; • Het aanleveren van tijdige, volledige en betrouwbare gegevens aan de gemeentelijke administratie; • Het afleggen van verantwoording aan de teammanager van het team Financiën over de uitvoering van de aan hem/haar gemandateerde activiteiten.
f) De Kassier	<ul style="list-style-type: none"> • Het overboeken van saldi tussen bankrekeningen; • Het bewaren van contante geldmiddelen; • Het afhandelen van het contante en girale betalingsverkeer; • Het aanleveren van tijdige, volledige en juiste gegevens aan de gemeentelijke administratie; • Het rapporteren aan de teammanager van het team Financiën over de uitvoering van de aan hem/haar gemandateerde activiteiten.

6.3 Bevoegdheden

Het vastleggen van bevoegdheden start vanuit het College. In onderstaande matrix zijn voor de belangrijkste treasury activiteiten de bevoegdheden opgenomen.

Hierbij wordt rekening gehouden met een functiescheiding tussen: voorbereiden, autoriseren, uitvoeren, administreren en controleren van de treasury activiteiten.

		Voorbereiding	Autorisatie	Uitvoering	Administratie	Controle
	Treasuryactiviteiten					
1.	Het aantrekken van kortlopende financieringsmiddelen	Treasurer	Teammanager Financiën	Treasurer	Centrale-administratie	Assistent-consulent
2.	Het aantrekken van langlopende financieringsmiddelen	Treasurer	Teammanager Financiën, alsmede de eenheidsmanager ID	Treasurer	Centrale-administratie	Assistent-consulent
3.	Verstrekken van leningen en/of garanties uit hoofde van de publieke taak	Beleidsmedewerker/ ambtelijk apparaat	College van B&W	Budgethouder	Centrale-administratie	Assistent-consulent
4.	Het uitzetten van tijdelijke overtollige middelen uit hoofde van treasury	Treasurer	Teammanager Financiën	Treasurer	Centrale-administratie	Assistent-consulent
5.	Het openen/wijzigen/sluiten van bankrekeningen	Treasurer	Teammanager Financiën	Treasurer	Centrale-administratie	Assistent-consulent
6.	Het afsluiten van kredietfaciliteiten in de rekening-courant	Treasurer	Teammanager Financiën	Treasurer	N.v.t.	N.v.t.
7.	Afstorten van contant geld	Kasbeheerder	Budgethouder	Kasbeheerder	Centrale-administratie	Assistent-consulent
8.	Afsluiten van derivatentransacties	Treasurer	Teammanager Financiën	Treasurer	Centrale-administratie	Assistent-consulent
9.	Electronische betaalopdrachten BNG	1 ^e handtekeningsbevoegden vastgesteld door college	2 ^e handtekeningsbevoegden vastgesteld door college	Handtekeningsbevoegden	Centrale-administratie	Assistent-consulent

7 Informatievoorziening

Om de treasury activiteiten controleerbaar en beheersbaar te maken is een goed functionerende interne en externe informatievoorziening noodzakelijk. Drie typen informatie kunnen hierbij worden onderscheiden:

- Beleidsmatige informatie;
- Operationele informatie;
- Verantwoordingsinformatie (performance rapportages, interne controles, etc.).

Naast interne informatie heeft de treasuryafdeling ook externe informatie nodig zoals informatie met betrekking tot de geld- en kapitaalmarkt.

7.1 Beleidsmatige informatie

Het treasurystatuut geeft de kaders weer, waarbinnen de treasuryactiviteiten dienen te worden uitgevoerd. De gemeente stelt daarnaast jaarlijks een treasuryparagraaf bij de begroting op. Hierin wordt ingegaan op de wijze waarop concreet invulling wordt gegeven aan het treasurybeleid.

7.2 Operationele informatie

Het opstellen en hanteren van operationele informatie is de verantwoordelijkheid van de functionarissen die bij de uitvoering betrokken zijn. De belangrijkste operationele informatie die ten alle tijden beschikbaar moet zijn:

- Actuele liquiditeitsplanning
- Afgesloten transacties
- Bancaire afspraken

7.3 Verantwoordingsinformatie

De verantwoording over het uit te voeren treasurybeleid vindt plaats binnen de reguliere Planning & Control cyclus. Gedurende het jaar wordt er tevens middels een tweetal rapportages aan de Directie melding gemaakt verrichte activiteiten op het gebied van de treasury binnen de gemeente Kampen. Daarnaast wordt in de treasuryparagraaf bij de jaarrekening het uitgevoerde beleid geëvalueerd. In de evaluatie wordt weergegeven in hoeverre de beleidsvoornemens uit de paragraaf bij de begroting zijn uitgevoerd en wat de oorzaken zijn van eventuele afwijkingen.

Dit Treasurystatuut treedt in werking met ingang van 2 september 2008. Elke 4 jaar, of eerder indien ontwikkelingen daar aanleiding voor geven, zal het Treasurystatuut beoordeeld worden op noodzaak van actualisatie.

Aldus besloten in de vergadering van het college van B&W van 2 september 2008.

de secretaris,

de burgemeester,

J.F. Goedegebure

mr. ing. J. Oosterhof

Toelichting op treasurystatuut

In dit treasurystatuut is het treasurybeleid van de gemeente op hoofdlijnen vastgelegd. Dat gebeurt in de eerste plaats door het aangeven van de doelstellingen van de treasuryfunctie (in hoofdstuk 2). Vervolgens geeft het college in het treasurystatuut aan binnen welke richtlijnen en limieten de doelstellingen dienen te worden gerealiseerd. Een richtlijn is een bindend voorschrift voor een handelswijze die gevolgd moet worden en een limiet is een type richtlijn die een uiterste grens aangeeft. Een belangrijk deel van de limieten en richtlijnen is bepaald door de Wet fido. Middels de limieten en richtlijnen wordt het "risicoprofiel" van de gemeente bepaald, waarbinnen de treasuryactiviteiten dienen te worden uitgevoerd.

De treasuryparagraaf bij de begroting geeft de beleidsplannen voor de treasuryfunctie voor de komende jaren en in het bijzonder voor het eerstkomende jaar weer. Het bevat onder meer gegevens over de algemene ontwikkelingen en de concrete beleidsplannen binnen de kaders van het treasurystatuut. Het gaat hierbij vooral om de plannen voor het risicobeheer, de gemeentefinanciering (analyse financieringspositie, leningen- en garantieportefeuille en uitzettingsportefeuille) en het kasbeheer. Uit de toelichting zal moeten blijken dat de plannen binnen de kaders van de Wet fido en het treasurystatuut blijven. De treasuryparagraaf in het jaarverslag geeft in het bijzonder een verschillenanalyse tussen de plannen zoals deze zijn opgenomen in de begroting en de realisatie in het verslagjaar.

Ad 2 Doelstellingen

In de eerste plaats dient ervoor gezorgd te worden dat de gemeente "duurzaam toegang heeft tot de financiële markten tegen marktconforme condities". Treasury dient te waarborgen dat de gemeente duurzaam in staat is de voor haar activiteiten benodigde middelen aan te trekken c.q. haar overtollige middelen uit te zetten op de financiële markten (bijv. bij banken). De condities die daarbij worden bedongen dienen, in het licht van de op het betreffende moment gebruikelijke condities, acceptabel (tenminste marktconform) te zijn.

De gemeente loopt de volgende financiële risico's: renterisico's, koersrisico's, kredietrisico's en liquiditeitsrisico's. Het is de taak van treasury dergelijke risico's tegen acceptabele condities te beperken. In het treasurystatuut wordt aangegeven op welke wijze dit wordt gewaarborgd.

De derde doelstelling van treasuryfunctie is het minimaliseren van de kosten bij het beheren van de geldstromen en de financiële posities. Deze kosten bestaan o.a. uit rentekosten, provisies en kosten van het betalingsverkeer. Het is de taak van de treasury het beheer zo efficiënt mogelijk uit te voeren.

De gemeente streeft ernaar de renteresultaten te optimaliseren. Dit betekent dat de gemeente geen middelen onbenut laat maar streeft naar zo hoog mogelijke renteopbrengsten (c.q. zo laag mogelijk rentekosten) zonder dat daarbij overmatige risico's worden gelopen. De prioriteiten van de treasuryfunctie liggen in eerste instantie bij het beheersen en beperken van financiële risico's; de gemeente is immers géén winstgerichte organisatie. Binnen het acceptabele risicoprofiel zoals vastgesteld in de Wet fido en dit treasurystatuut dient te worden gestreefd naar optimalisatie van de renteresultaten.

Ad 3 Financiering

Het aantrekken van middelen met als doel deze met winstoogmerk te beleggen is door artikel 2 lid 2 van de Wet fido (zie ook memorie van toelichting op de Wet fido) nadrukkelijk niet toegestaan.

Tussenpersonen hebben een intermediairfunctie bij het afsluiten van financiële transacties. De gemeente stelt als eis dat tussenpersonen onder toezicht van de Autoriteit Financiële Markten (AFM) staan en daarvan een vergunning als makelaar hebben ontvangen.

Afstemming op de liquiditeitenplanning beoogt middelen slechts te lenen gedurende de periode dat zij daadwerkelijk nodig zijn.

Rentevisie

Een rentevisie is een toekomstverwachting over de rente-ontwikkeling, op basis waarvan een financierings- en beleggingsbeleid wordt gevoerd. Afhankelijk van de (interne- of externe) ontwikkelingen zal de gemeente haar rentevisie actualiseren. De rentevisie kan daarbij mede gebaseerd worden op de rentevisie van financiële instellingen, zoals de huisbankier. Afstemming van het beleid op de rentevisie betekent bijvoorbeeld het uitstellen van uitzettingen met een lange looptijd indien men een rentestijging verwacht.

Derivaten

Derivaten zijn financiële instrumenten die hun bestaan ontleen aan een bepaalde onderliggende waarde. Derivaten kennen een breed toepassingsgebied en worden onder andere gebruikt om renterisico's te sturen en financieringskosten te minimaliseren. De Wet fido stelt dat derivaten uitsluitend mogen worden gebruikt ter beperking van financiële risico's.

Kasgeldlimiet

Een belangrijk uitgangspunt van de Wet fido is het vermijden van grote fluctuaties in de rentelasten van openbare lichamen. Teneinde een grens te stellen aan korte financiering (met een rentetypische looptijd tot één jaar) is in de Wet fido de kasgeldlimiet opgenomen. Juist voor korte financiering geldt dat het renterisico aanzienlijk kan zijn, aangezien fluctuaties in de rente bij korte financiering direct een relatief grote invloed hebben op de rentelasten. De kasgeldlimiet wordt berekend als een percentage (8,5% peil 2008) van het totaal van de jaarbegroting van de gemeente bij aanvang van het jaar (zie artikel 3 en 4 van de Wet fido en de Uitvoeringsregeling financiering decentrale overheden).

Onderhandse geldleningen

Onderhandse geldleningen zijn leningen waarbij de voorwaarden van de lening in onderling overleg met de geldgevende partij kunnen worden vastgesteld.

Renterisiconorm

Het doel van de renterisiconorm is het beheersen van de renterisico's op de vaste schuld (schuld met een rentetypische looptijd van één jaar of langer) door het aanbrengen van spreiding in de looptijden in de leningenportefeuille. De renterisiconorm kan worden berekend door een vastgesteld percentage (20% peil 2008) te vermenigvuldigen met de totale vaste schuld per 1 januari van enig jaar (zie artikel 6 van de Wet fido en de Uitvoeringsregeling financiering decentrale overheden).

Ad 4 Uitzettingen

De Wet fido geeft twee belangrijke beleidsmatige uitgangspunten met betrekking tot treasury. Dit betreft de “publieke taak” waarvoor garanties en het verstrekken van leningen dienen enerzijds en het prudente karakter van (overige) uitzettingen anderzijds. Er wordt hierbij dus een specifiek onderscheid gemaakt tussen het verstrekken van leningen en garanties “uit hoofde van de publieke taak” en het uitzetten van middelen “uit hoofde van treasury”.

Publieke taak

De wet stelt geen eisen aan het verstrekken van leningen en garanties uit hoofde van de publieke taak. Wel wordt in de toelichting op de Wet fido het volgende aangegeven: “Het gemeentebestuur bepaalt de publieke taak”. Het team Financiën adviseert over bijv. de garantievoorwaarden en de implicaties van de betreffende aanvraag voor de totale financiële positie van de gemeente. Om het risico, dat de gemeente loopt op haar garantiestellingen te minimaliseren kan de gemeente gebruik maken van de bestaande waarborgfondsen, zoals het Waarborgfonds Sociale Woningbouw, Waarborgfonds Sport en Waarborgfonds Zorg.

Prudent

Conform de Wet fido, dienen uitzettingen “uit hoofde van treasury” een prudent karakter te hebben.

In de Wet fido en de bijbehorende ministeriële regelingen wordt het begrip “prudent” nader uitgewerkt. Het aangaan van financiële transacties met als oogmerk die financiële waarden te zijner tijd eventueel met winst te verkopen, is nadrukkelijk niet toegestaan (zie artikel 2 lid 2 Wet fido en de memorie van toelichting op de Wet fido). Bankachtige activiteiten – het aantrekken en uitzetten van middelen met als doel het genereren van inkomen – zijn als gevolg van deze bepaling verboden. De richtlijnen en limieten van dit treasurystatuut vallen binnen de kaders van de Wet fido.

De limieten en richtlijnen van dit treasurystatuut zijn specifiek geformuleerd om het prudente karakter van de uitzettingen uit hoofde van treasury te garanderen.

Beleggingsproducten

Ten aanzien van de financiële instrumenten die kunnen worden gehanteerd voor uitzettingen in het kader van treasury, geldt in de Wet fido als belangrijkste uitgangspunt dat de hoofdsom van de betreffende uitzetting in tact blijft. Bij alle in dit artikel genoemde producten wordt aan het einde van de looptijd ten minste de hoofdsom (bij vastrentende waarden de “nominale waarde”) uitgekeerd.

Bij het uitzetten van gelden op rekening courant, spaarrekening, daggeld of deposito's worden géén koersrisico's gelopen. Het kan bij dergelijke producten echter voorkomen dat de opnamemogelijkheden beperkt zijn (in het bijzonder bij deposito's en soms bij een spaarrekening).

Garantieproducten

Garantieproducten zijn beleggingsproducten waarbij de uitgevende (financiële) instelling garandeert dat op de *afloopdatum* (een bepaald percentage van) de hoofdsom wordt uitgekeerd. Garantieproducten keren vaak minder of geen rente uit en bieden in plaats daarvan bijvoorbeeld een rendement dat gebaseerd is op een aandelen-index (zoals de AEX-index). Garantieproducten waarbij minder dan 100% van de hoofdsom wordt gegarandeerd zijn expliciet niet toegestaan onder de Wet fido.

Bij garantieproducten is vaak enkel de hoofdsom gegarandeerd. Aangezien de reële waarde (de koopkracht) van de hoofdsom door inflatie kan verminderen, verdient het de aanbeveling om bij een langere looptijd naast een

hoofdsomgarantie een minimaal rendement (bijv. ter hoogte van het inflatieniveau) te eisen.

Kredietwaardigheid

Ter beperking van kredietrisico's zijn in dit artikel richtlijnen opgenomen voor de minimale kredietwaardigheid van de partijen waar de gemeente middelen uitzet / belegt.

Een (credit-) rating is een beoordeling van de kredietwaardigheid van een instelling, die voor zowel de korte als voor de lange termijn wordt verschaft door gerenommeerde rating "agencies" zoals Standard & Poor's, Moody's en Fitch IBCA.

Overzicht ratingkwalificaties

Moody's	Standard & Poor's en Fitch ICBA	Kwalificatie kredietwaardigheid
Aaa	AAA	Extreem kredietwaardig
Aa	AA	Zeer kredietwaardig. Veiligheidsmarges zijn echter niet zo hoog als bij AAA-categorie.
A	A	Zeer kredietwaardig. Er zijn echter factoren aanwezig waardoor afbetaling in de toekomst enig gevaar loopt.
Baa	BBB	Kredietwaardig, maar gevoelig voor slechte economische tijding.
Ba	BB	Speculatief, matige bescherming van afbetaling aanwezig.
B	B	Heeft momenteel capaciteit voor rente en aflossing, maar is gevoelig voor faillissement.
Caa	CCC	Enige bescherming voor investeerders is aanwezig, maar er zijn grote risico's en onzekerheid aanwezig.
Ca	CC	Zeer speculatief, meestal achtergestelde schuld.
C	C	Rentebetalingen zijn reeds gestopt.
D		Failliet.

Solvabiliteitsratio van 0%

Een solvabiliteitsratio van 0% (ofwel een "solvabiliteitsvrije status") is een status die door een bancaire toezichthouder in een EER-lidstaat (bijv. De Nederlandsche Bank) wordt toegekend aan het schuldpapier van een instelling. Deze status houdt in dat een bank voor desbetreffend papier geen reserves (0%) hoeft aan te houden en wordt onder meer toegekend aan papier uitgegeven of gegarandeerd door (centrale) overheden. Het is de gemeente dus toegestaan om bij andere overheden geld uit te zetten, of om te beleggen in papier waaraan een overheidsgarantie is verbonden (zoals door het waarborgfonds sociale woningbouw geborgde leningen van woningcorporaties).

De Wet fido stelt geen eisen aan de kwaliteit van de debiteuren bij het verstrekken van leningen of garanties aan derden in het kader van de publieke taak. Omdat de Gemeenteraad de publieke taak bepaalt, worden leningen of garanties uitsluitend verstrekt aan door de Gemeenteraad goedgekeurde partijen. Teneinde de kredietrisico's te beperken worden indien mogelijk zekerheden of garanties verlangd van de debiteuren.

Ad 5 Kasbeheer

Geldstromenbeheer omvat met name het zorgdragen voor een efficiënt betalingsverkeer. Geldstromen kunnen bijvoorbeeld op elkaar worden afgestemd door een betalingsdatum af te stemmen op verwachte ontvangsten. Hiermee wordt voorkomen dat de gemeente tijdelijk middelen aan moet trekken (cq. middelen aan haar uitzettingenportefeuille moet onttrekken) teneinde de betreffende betaling (tijdelijk) te financieren.

Het elektronisch laten uitvoeren van het betalingsverkeer bank heeft als voordeel dat de kosten kunnen worden geminimaliseerd.

Het saldo en liquiditeitenbeheer betreft het beheer van de dagelijkse saldi op de rekeningen (-courant) van de gemeente. Teneinde valutaire verliezen te voorkomen, worden rekeningen zoveel mogelijk beperkt tot één bank. Dit is een systeem waarbij de (valutaire) debet en creditsaldi van alle rekeningen van een organisatie worden samengevoegd tot één gecombineerd saldo, waarover de rente wordt berekend. De gemeente kan met haar bank aanvullende afspraken maken over de renteberekening in dit stelsel.

Ad 6 Administratieve Organisatie/ Interne Controle

De eindverantwoordelijkheid voor het treasurybeleid ligt primair bij het college. Teneinde niet onnodig te worden belast met het dagelijkse treasurybeheer draagt het bestuur een deel van haar bevoegdheden over aan de ambtelijke organisatie. De praktische uitvoering van het beleid heeft dus vooral op ambtelijk niveau plaats, met als voordeel een slagvaardiger optreden. Bij de toewijzing van bevoegdheden is zoveel mogelijk rekening gehouden met de vereiste functiescheiding tussen besluitvorming, uitvoering, administratie en controle.

Ad 7 Informatievoorziening

Het verstrekken van juiste, tijdige, volledige en relevante informatie moet gerekend worden tot de belangrijkste succesfactoren voor het kunnen beheersen van de financiële en interne risico's van de gemeente.

Informatie	Frequentie	Informatie-verstrekker	Informatie-ontvanger
1. Gegevens m.b.t. toekomstige uitgaven en ontvangsten voor de liquiditeitenplanning	2x per jaar	Eenheidsmanager	Medewerker belast met treasury
2. Liquiditeitenplanning	2x per jaar	Treasurer	Teammanager Financiën
3. Rapportage inzake verrichte activiteiten op het gebied van de treasury	2x per jaar	Treasurer	Directie
4. Beleidsplannen treasury in treasuryparagraaf van begroting	Jaarlijks	Teammanager Financiën	Gemeenteraad
5. Evaluatie en verantwoording treasuryactiviteiten in treasuryparagraaf van het jaarverslag	Jaarlijks	Teammanager Financiën	Gemeenteraad
6. Informatie aan derden (toezichthouder en CBS) zoals genoemd in art. 8 Wet Fido	Periodiek	Treasurer	Derden
7. Lenings- / uitzettings-/ garantiebesluiten	Periodiek	College van B&W	Provincie

Bijlage 1 Begrippenkader

In dit statuut wordt verstaan onder:

- Commercial Paper (CP) Vastrentende waarden met een looptijd van maximaal 2 jaar die tussentijds verhandelbaar zijn.
- Derivaten Financiële instrumenten die hun bestaan ontleen aan een bepaalde onderliggende waarde. De onderliggende waarden kunnen financiële producten, zoals leningen of obligaties zijn. Derivaten worden onder andere gebruikt om renterisico's te sturen en financieringskosten te minimaliseren;
- Financiering Het aantrekken van benodigde financiële middelen voor een periode van minimaal één jaar. Deze middelen kunnen bestaan uit zowel eigen vermogen als vreemd vermogen;
- Geldstromenbeheer Al die activiteiten die nodig zijn om liquiditeiten te transfereren zowel binnen de organisatie zelf als tussen de organisatie en derden (betalingsverkeer);
- Intern liquiditeitsrisico De risico's van mogelijke wijzigingen in de liquiditeitenplanning en meerjaren investeringsplanning waardoor financiële resultaten kunnen afwijken van de verwachtingen;
- Gesloten positie De onderliggende waarde waarop het derivaat betrekking heeft, heeft gelijke modaliteiten (in omvang, looptijd) als de bijbehorende financieringsbehoefte of bijbehorende overtollige middelen. Van belang is dat het derivaat geen groter risico met zich meebrengt dan het risico dat ermee wordt afgedekt. Van het laatste kan sprake zijn indien onzekerheid bestaat over de modaliteiten van een toekomstige financieringsbehoefte of overschot.
- Kasgeldlimiet Een bedrag op basis van de Wet fido ter grootte van een percentage van het totaal van de jaarbegroting van de gemeente bij aanvang van het jaar;
- Koersrisico Het risico dat de financiële activa van de organisatie in waarde verminderen door negatieve koersontwikkelingen;
- Kredietrisico De risico's op een waardedaling van een vordering ten gevolge van het niet (tijdig) na kunnen komen van de verplichtingen door de tegenpartij als gevolg van insolventie of deficit;
- Liquiditeitenbeheer Het financieren en uitzetten van middelen voor een periode tot één jaar;
- Liquiditeitsplanning Een gestructureerd overzicht van de toekomstige inkomsten en uitgaven ingedeeld per tijdseenheid
- Medium Term Notes (MTN) Vastrentende waarden met een looptijd van tussen de 2 en 10 jaar, die tussentijds verhandelbaar zijn.
- Rating De inschatting van de kans op eventuele wanbetalingen bij toekomstige rente- en aflossingsbetalingen op schuldpapier;
- Relatiebeheer Het omvat het onderhouden van relaties met instellingen, waarmee in het kader van de uitvoering van het treasurybeleid contacten worden onderhouden;
- Renterisico Het gevaar van ongewenste veranderingen van de (financiële) resultaten van de gemeente door rentewijzigingen. Ongunstige rentecondities kunnen verstrekende gevolgen hebben voor de financiële gezondheid van de organisatie. De renterisico's zijn onder te verdelen in primaire en secundaire risico's. Onder het *primaire renterisico* wordt verstaan het gevaar van rentestijgingen als sprake is van financiering tegen een variabele rente. Stijging van de rente betekent hogere kosten. Het omgekeerde geldt bij beleggingen. Onder het *secundaire renterisico* wordt verstaan het niet kunnen profiteren van een gunstige renteontwikkeling omdat de rente voor een langere periode vaststaat;

- Renterisiconorm Een bij de aanvang van enig jaar op basis van de Wet fido gefixeerd percentage van het totaal van de vaste schuld van de gemeente dat bij de realisatie niet mag worden overschreden;
- Rentetypische looptijd Het tijdsinterval gedurende de looptijd van een geldlening, waarin op basis van de voorwaarden van de geldlening sprake is van een door de verstrekker van de geldlening niet beïnvloedbare, constante rentevergoeding;
- Saldobeheer Het beheer van de dagelijkse saldi op de rekeningen;
- Rentevisie Toekomstverwachting over de rente-ontwikkeling;
- Treasurybeheer De uitvoering van de treasuryfunctie binnen de kaders van het treasurystatuut;
- Treasurybeleid Vastlegging van de uitgangspunten, doelstellingen, richtlijnen en limieten, de organisatorische en administratieve kaders, de informatievoorziening en de administratieve organisatie ter uitvoering van de treasuryfunctie;
- Treasuryfunctie De treasuryfunctie omvat alle activiteiten die zich richten op het besturen en beheersen van, het verantwoorden over en het toezicht houden op de financiële vermogenswaarden, de financiële stromen, de financiële posities en de hieraan verbonden risico's. De treasuryfunctie bestaat uit verschillende deelfuncties: risicobeheer, financiering, uitzettingen, kasbeheer;
- Treasuryparagraaf Het begrotingsonderdeel cq rekeningsonderdeel waarin het beleid voor het komende jaar wordt vastgelegd resp. waarin verantwoording wordt afgelegd van de realisatie van het voorgenomen beleid;
- Treasurystatuut Het document waarin de beleidsmatige infrastructuur voor de uitvoering van de treasuryfunctie is vastgelegd;
- Uitzetting Het tijdelijk toevertrouwen van liquiditeiten aan derden tegen vooraf overeengekomen condities en bedingen. Kortlopende uitzettingen hebben betrekking op een periode tot één jaar en langlopende uitzettingen hebben betrekking op een periode van één jaar of langer